

Informe trimestral de conjuntura catalana

Febrer 2019

Editorial

Després d'un any 2018 amb un creixement global elevat, les previsions assenyalen que l'economia entra en una nova fase de desacceleració global, amb taxes de creixement mundial al voltant del 3,5%. Darrera de la dinàmica tan positiva que s'ha viscut el 2018 hi ha l'increment de la inversió i del comerç mundial. Ara bé, aquests dos elements s'estan moderant cada vegada més pel canvi d'expectatives econòmiques globals i per les incerteses polítiques. De fet, l'economia europea s'ha debilitat força durant la segona meitat de l'any 2018, principalment per la caiguda d'Alemanya i Itàlia. El nou panorama econòmic allunya la possibilitat que el BCE adopti una pujada de tipus d'interès en la primera part de l'any. Tot això ens indica que els millors anys del cicle han quedat enrere, però no es preveu que l'economia pugui entrar en recessió el 2019, amb la informació disponible a data d'avui.

A Espanya no s'observen desequilibris en el sector privat que puguin amenaçar el creixement. El 2019 l'economia espanyola continuarà creixent per sobre de l'europea per la fortalesa de la demanda interna, que aquest any es beneficiarà d'un augment de les rendes salarials tant en el sector públic

com en el sector privat, i del bon ritme de de la creació d'ocupació.

Tanmateix aquest augment de la demanda interna, que impulsa les importacions, contrasta amb l'atonía de la demanda internacional que frena les exportacions, de manera que el 2019 es pot produir una nova reducció del saldo positiu de la balança de pagaments amb l'exterior.

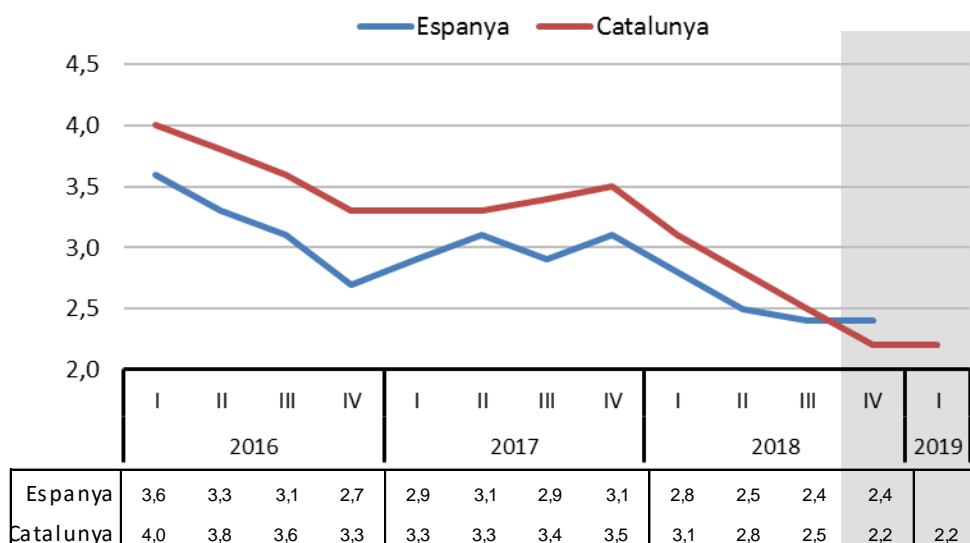
A Catalunya, l'economia s'està desaccelerant, però amb menys força del previst, donant senyals de que està resistint força bé al refredament econòmic internacional. Malgrat això, el sector industrial sí que s'està veient afectat, tal com assenyalava el descens de l'ocupació e quart trimestre o el retrocés de la confiança empresarial en el primer trimestre.

Així i tot, l'economia catalana ha continuat creixent amb força el 2018, un 2,6%, i la previsió per al 2019 és d'un 2,1%, una taxa de variació lleugerament inferior a la prevista per a Espanya (2,2%), però encara força superior a la del conjunt de la zona euro. La raó que explica la reducció de la taxa de creixement prevista per al 2019 és el menor creixement de les exportacions i de la inversió, que s'ajusten a les noves perspectives mundials.

L'economia europea es frena per l'efecte d'Alemanya i Itàlia

L'economia catalana està resistint força bé l'alentiment de l'economia mundial

Gràfic 1. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. interanual, en %)

Fonts: Espanya: INE, 4T18 avanç;
Catalunya: Idescat (fins 3T18), Idescat i Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda (avanç 4T18) i elaboració pròpia (1T19).

Síntesi de la conjuntura catalana: es confirma una clara moderació en el ritme de creixement

El tret més destacat d'aquest informe de conjuntura és la confirmació del progressiu alentiment de l'economia catalana, especialment el sector industrial, malgrat que el quart trimestre l'economia ha resistit força bé el menor creixement d'alguns dels principals socis comercials.

Segons l'avanç publicat per l'Idescat, el PIB de l'economia catalana hauria crescut un 0,6% en el quart trimestre de l'any, una dècima més que en el trimestre anterior (0,5%), i exactament el mateix que havia crescut en els primers dos trimestres de 2018. El mateix ha succeït a la resta d'Espanya, on la taxa de creixement trimestral ha estat del 0,7% els darrers mesos de l'any, una dècima superior a la del tercer trimestre.

L'evolució força positiva i estable de l'economia catalana al llarg de l'any ha permès que el creixement anual de 2018 se situï en el 2,6%, una dècima per sobre de l'estimació que ha publicat l'INE per a l'economia espanyola.

En aquest sentit, cal destacar que el perfil d'evolució de l'economia catalana és molt semblant al que presenta el conjunt de l'economia espanyola, si bé els darrers

quatre anys el PIB de Catalunya ha crescut lleugerament per sobre de l'espanyol.

D'acord amb aquestes estimacions, el creixement interanual del PIB del quart trimestre seria del 2,2%, tres dècimes per sota del 2,5% del trimestre anterior. Entre el primer trimestre i l'últim del 2018, la taxa interanual de creixement s'hauria moderat des del 3,1% al 2,2%. Aquesta moderació en el ritme de creixement interanual està motivat sobretot per l'empitjorament de les condicions econòmiques a nivell internacional, però podria estabilitzar-se en els propers trimestres.

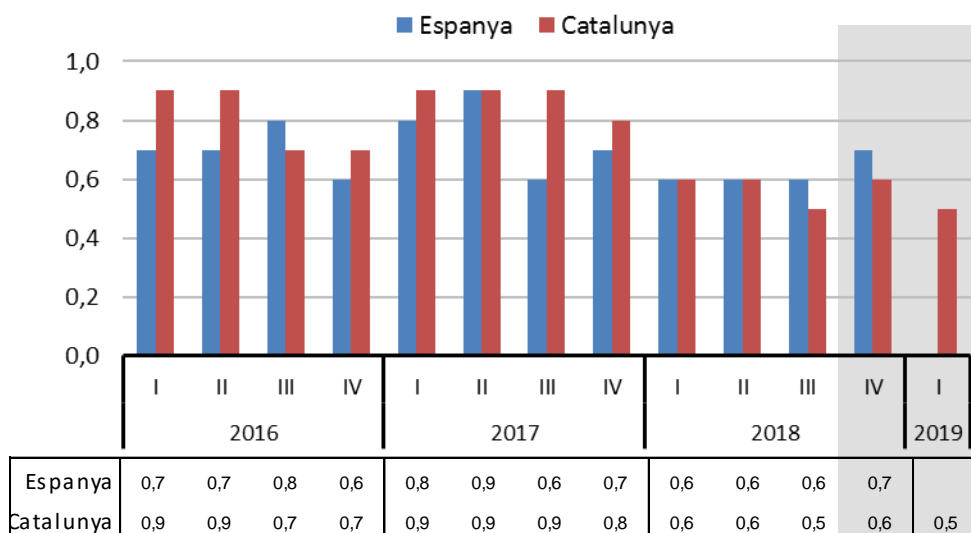
En aquest context, la moderació del ritme de creixement no és més acusada gràcies a la fortalesa de la demanda interna. Les empreses i els consumidors mantenen una elevada confiança, gràcies a la millora de les expectatives i al fet de que es continua creant ocupació a un bon ritme i que els salaris es comencen a recuperar.

Pel que fa als mercats exteriors, el 2018 s'ha observat una clara reducció de l'aportació positiva del sector exterior perquè el creixement de les exportacions s'està moderant més que el de les importacions.

L'economia catalana modera lleugerament el seu creixement

El creixement trimestral del PIB s'estabilitza entorn al 0,6% de mitjana el 2018

Gràfic 2. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxas de var. intertrimestral, en %)

Fonts: Espanya: INE, 4T18 avanç;

Catalunya: Idescat (fins 3T18), Idescat i Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda (avanç 4T18) i elaboració pròpia (1T19).

Previsions per a l'any 2019: revisió a la baixa i creixement entorn al 2%

Les dades disponibles fins al moment de tancar aquest informe, a principis de febrer, confirmen que l'economia catalana ha entrat en un procés de clara desacceleració. Per tant, s'espera una evolució econòmica durant l'any 2019 menys favorable que la de 2018.

Segons estimacions pròpies, el primer trimestre de 2019 el PIB de l'economia catalana creixerà un 0,5% respecte al trimestre anterior, una dècima menys que en el quart trimestre de 2018.

D'acord amb aquesta previsió, el creixement interanual del PIB el primer trimestre se situaria en el 2,2%, la mateixa taxa que el trimestre anterior.

Per al conjunt de l'any 2019, la previsió realitzada per la Cambra i AQR-Lab de la UB, situa el creixement del PIB a Catalunya en el 2,1% el 2019, mig punt menys que l'any 2018 (2,6%). Aquesta taxa de creixement serà una dècima inferior a la prevista per al conjunt d'Espanya (2,2%), i

per tant, s'eliminarà el diferencial positiu que ha caracteritzat els darrers quatre anys d'expansió econòmica.

Aquesta previsió és quatre dècimes inferior a la realitzada fa tres mesos. Els motius principals que expliquen aquesta revisió a la baixa són la menor aportació positiva del sector exterior, per l'impacte de la desacceleració del comerç mundial sobre les exportacions, i un creixement menor de la inversió per l'ajust de les expectatives mundials.

Malgrat que el creixement patirà una important desacceleració el 2019, continuarà sent superior a la previsió de creixement del conjunt de països de la zona euro (que el consens d'analistes situa al voltant de l'1,4%).

En global, la totalitat de components de la demanda interna registraran el 2019 un creixement clarament inferior al de 2018, si bé encara amb taxes positives.

La previsió de creixement del PIB el 2019 se situa en el 2,1%

Continuarà creixent més que la zona euro, però una mica menys que Espanya

PREVISIONS PER A LES PRINCIPALS MACROMAGNITUDS DE L'ECONOMIA CATALANA			
	2017	2018	2019 (p)
Producte Interior Brut	3,4%	2,6%	2,1%
Consum Privat	2,4%	2,0%	1,7%
Consum Públic	2,4%	2,5%	2,6%
Formació Bruta de Capital	5,6%	4,0%	3,1%
Exportacions	6,3%	3,1%	2,8%
Importacions	4,4%	3,3%	3,0%
VAB agricultura	-3,1%	-1,7%	0,2%
VAB indústria	4,9%	1,4%	0,6%
VAB construcció	4,7%	4,9%	3,9%
VAB serveis	2,9%	3,0%	2,4%
Índex Preus Consum (base 2011)	2,2%	1,8%	1,3%
Ocupats	2,9%	2,4%	2,0%

Font: Idescat (any 2017 i avanç 2018), Grup de Recerca AQR-Lab (UB) i Cambrabcn (any 2019).
P: previsions.

Unitats: Taxes variació interanual (%). IPC variació mitjana anual

Data d'actualització: 04/02/2019

Es preveu que el consum privat, amb un creixement de l'1,7%, continuï fent de motor de la demanda interna i de l'economia catalana, conjuntament amb la inversió (creixement del 3,1%).

El sector exterior farà una aportació al creixement del PIB similar a la de 2018, fruit de que les exportacions moderarien el ritme de creixement tres dècimes, fins al 3,3%, i les importacions també tres dècimes, fins al 3,0% (en part per la desacceleració del consum i la inversió).

Aquestes previsions són també properes a les diverses previsions que s'han anat publicat durant els darrers mesos per a l'economia espanyola.

Pel costat de l'oferta, es preveu que sigui la construcció el sector més dinàmic (3,9%), seguit dels serveis (2,4%). L'aportació al

creixement dels serveis serà la més significativa, donat el seu pes en el conjunt de l'economia.

En canvi, s'observa una intensa desacceleració del VAB de la indústria, que ha passat de ser el sector que més creixia el 2017, amb un augment de gairebé un 5%, a ser el sector amb un creixement previst més modest el 2019, de només el 0,6%.

Finalment, es preveu una clara moderació de la taxa d'inflació, que se situaria en l'1,3% en mitjana anual, allunyada de l'objectiu del Banc Central Europeu (2%).

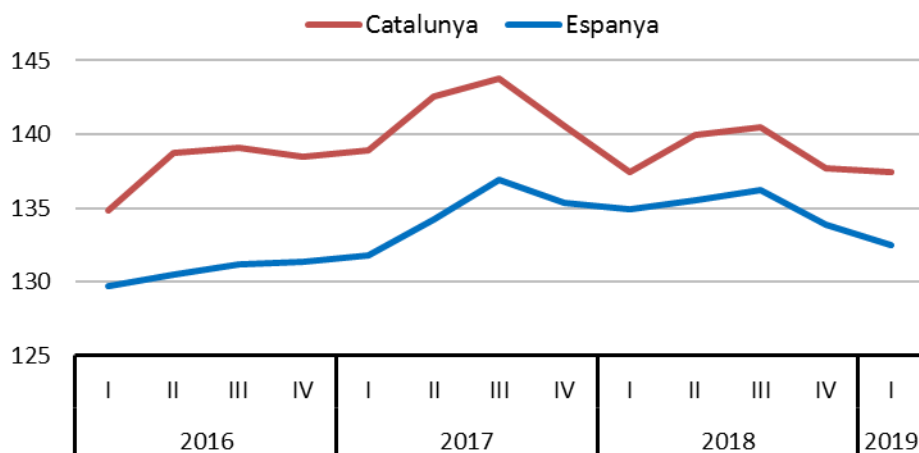
Finalment, l'ocupació creixerà a un ritme molt similar al del PIB (2%), mostrant per una banda un increment mínim de la productivitat i, de l'altra, una certa desacceleració respecte al 2018, com el conjunt del PIB.

La demanda interna continuarà sent el motor del creixement

La indústria serà el sector que menys creixerà

Gràfic 3. Índex de confiança empresarial harmonitzat

(Base IT.2013=100)

Font: INE (ESP) i Idescat (CAT)

Índex de confiança empresarial: empitjora només al sector industrial

La novetat més rellevant d'aquest informe és la detecció d'un clar i sobtat empitjorament de les expectatives al sector industrial.

D'acord amb les darreres dades publicades, l'Índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) de Catalunya disminueix en 0,2 punts el primer trimestre de 2019 respecte al quart trimestre de 2018. En termes interanuals, la dada del primer trimestre coincideix exactament amb la dada de fa un any.

Aquesta certa estabilitat contrasta amb les dades referides al conjunt d'Espanya. En aquest segon cas, la dada del primer

trimestre del 2019 és 1 punt inferior a la del quart trimestre del 2018, i inferior en 1,8 punts a la d'un any anterior.

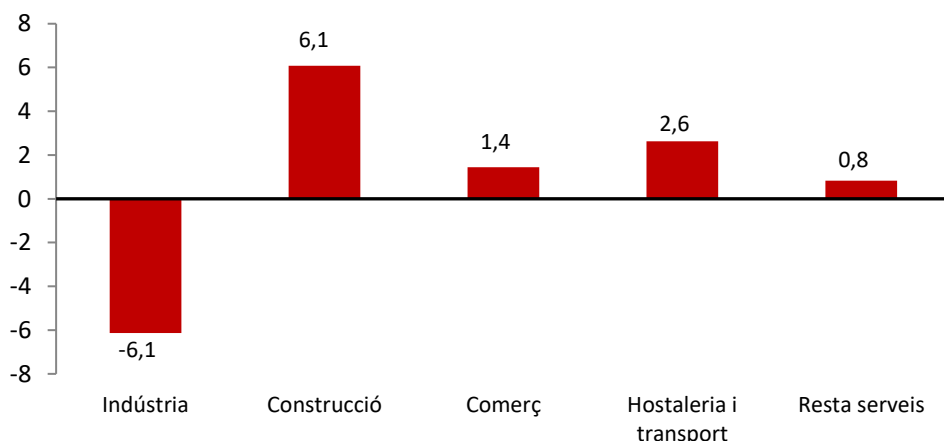
Per sectors d'activitat, s'observa una diferència molt clara entre els resultats del sector industrial i els de la resta de sectors.

Mentre que a la indústria l'Índex de confiança empresarial harmonitzat és clarament inferior al valor observat un any abans (-6,1 punts), a la resta de sectors l'evolució és a l'alça. Destaca la construcció amb un increment de 6,1 punts, seguit de l'hostaleria i transport (+2,6), precisament el sector que havia patit un descens de la confiança els darrers trimestres.

La confiança empresarial continua estable i en valors elevats

L'excepció és la indústria, on empitjoren les expectatives el primer trimestre del 2019

Gràfic 4. ICEH per sectors a Catalunya (Taxa variació interanual, %)

Font: Idescat

Gràfic 5. Índex de comerç al detall

(Base 2010 =100 a preus constants, Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Idescat i INE

Consum: es frena el ritme de creixement

Les darreres dades disponibles confirmen que la demanda interna i, en especial, el consum de les famílies, és el motor que continua impulsant el creixement de l'activitat econòmica.

Tot i que fa mesos que les previsions apunten a una reducció del ritme de creixement de la demanda domèstica, indicadors relacionats amb el consum de les llars mostren que aquesta desacceleració s'està produint de manera més suau de l'esperat. De fet, l'alentiment en el creixement del consum privat el 2018 ha estat de quatre dècimes, mentre que el conjunt del PIB s'ha desaccelerat en vuit dècimes.

D'acord amb estimacions pròpies, el 2018 s'ha tancat amb un creixement del consum de les famílies del 2%, tot i que amb un perfil decreixent al llarg de l'any.

Els diversos indicadors sectorials confirmen aquesta tendència de suau moderació. La matriculació de turismes ha crescut un 4,5% en el conjunt de 2018, inferior al creixement del 8% de l'any 2017. En aquesta mateixa línia, les importacions de béns de consum han crescut un 5,1% fins al novembre, lleugerament per sota del 7,7% de fa un any. Així mateix, l'Índex de vendes en el comerç al detall ha acumulat un creixement molt baix, del 0,3% a preus constants, que s'explicaria per la desacceleració del consum i també per la intensa competència del comerç electrònic i els permanents períodes descomptes.

La previsió de cara al 2019 és que continuï la moderació en el ritme de creixement del consum privat, en línia amb la menor creació d'ocupació, tot i que l'augment de les rendes salarials prevista, tant al sector públic com al privat, actuarà com a element impulsor.

Taula 1. Evolució dels indicadors. Consum

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de turismes (nombre)	16.447	des. 18	-7,8%	-5,4%	4,5%
Índex de vendes grans superfícies, preus constants (Base 2010=	95,0	nov. 18	10,9%	-2,4%	-4,0%
Índex comerç al detall, preus constants (Base 2010=100)	120,6	des. 18	19,5%	-0,6%	0,3%
Importacions de béns de consum (milions d'euros)	2.729,7	nov. 18	-4,3%	3,4%	5,1%

Font: Idescat i INE

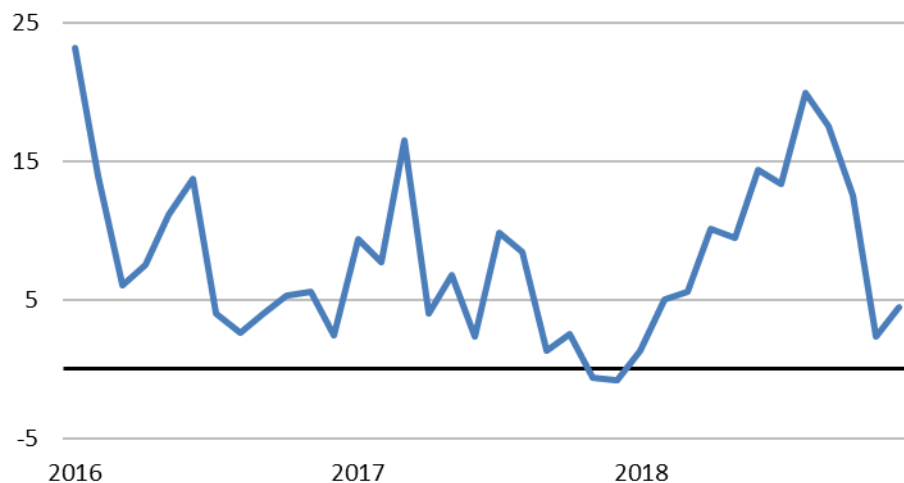
*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Alentiment del consum privat, com assenyalen els indicadors de vendes al comerç i matriculació de turismes

Durant el 2019 es preveu que continuï la moderació del consum malgrat l'augment dels salaris

Gràfic 6. Matriculació de vehicles industrials

(Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: Idescat

La matriculació de vehicles industrials mostra una evolució molt positiva el 2018

Inversió: reducció en les taxes de creixement

La formació bruta de capital o inversió, s'ha caracteritzat l'any 2018 per una clara reducció en el ritme de creixement. Així, després d'un increment del 5,6% el 2017, s'estima que la taxa de creixement ha estat del 4,2% el 2018, 1,4 punts inferior.

Aquest comportament a la baixa és diferent de l'evolució que s'ha registrat al conjunt de l'economia espanyola, ja que en aquest darrer cas la taxa de creixement de 2017 i la de 2018 són similars.

Els indicadors de conjuntura relacionats amb aquesta variable presenten evolucions contradictòries. Alguns mostren un comportament molt dinàmic, fins i tot més

que l'any anterior, com per exemple la matriculació de vehicles industrials, que presenta un creixement del 10,3% el 2018, mentre que el 2017 va ser del 4,6%.

En canvi, les importacions de béns de capital mostren un alentiment en el ritme de creixement. Concretament, van augmentar un 5,2% en termes acumulats fins al mes de novembre, enfront a una taxa del 9% registrada un any abans.

Per al 2019 es preveu que la desacceleració de la inversió continuï en línia amb l'empitjorament de les perspectives mundials. Es preveu un increment del 3,1% el 2019, nou dècimes menys que l'estimació de 2018.

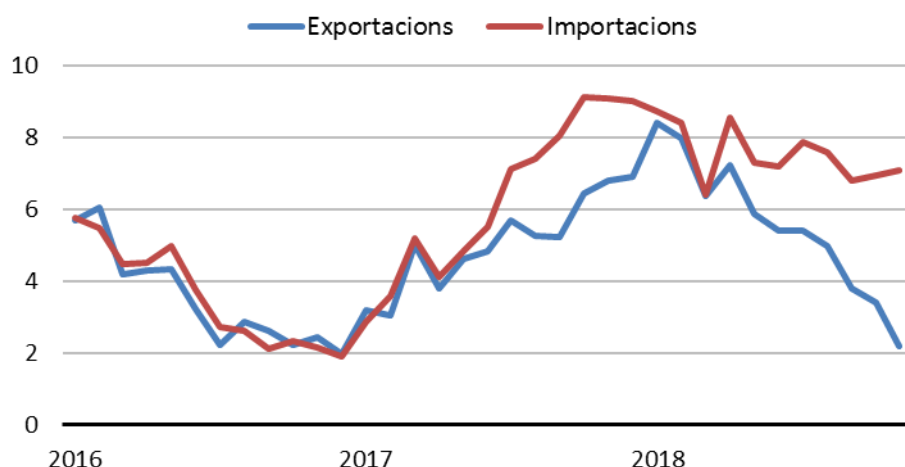
La inversió continuarà el procés de moderació, però encara creixerà el 3,1%

Taula 2. Evolució dels indicadors. Inversió

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de vehicles industrials (nombre)	2.746	des. 18	-10,7%	3,7%	10,3%
Importacions de béns de capital (milions d'euros)	583,4	nov. 18	-1,8%	15,1%	5,2%
Crèdit al Sector privat (milions d'euros)	200.573	3T-18	-1,0%	-9,5%	-9,5%

Font: Idescat, INE i Banc d'Espanya *Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 7. Comerç exterior de béns (Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Duanes

Major alentiment de les exportacions catalanes que de les espanyoles el 2018

Sector exterior: menor dinamisme fruit de la conjuntura internacional

L'any 2018 s'ha caracteritzat sobretot per una desacceleració força significativa en l'evolució de les exportacions. En termes interanuals, les exportacions de béns i serveis han passat de créixer un 6,3% el 2017 a un 3,5% el 2018.

En el cas de les importacions, també s'ha produït una moderació en el ritme de creixement, però de menor intensitat que en les exportacions, ja que s'ha passat del 4,4% l'any 2017 al 3,3% el 2018.

Això vol dir que l'aportació clarament positiva del sector exterior al creixement del PIB a Catalunya el 2017, s'hauria convertit en una aportació pràcticament nul·la el 2018.

Durant els primers onze mesos de 2018, l'evolució de les exportacions de béns segons Duanes ha estat de l'1,9%, inferior al 7,2% de les importacions. Al conjunt d'Espanya, les exportacions han crescut més que ha Catalunya (un 3,4%).

El 2019 s'espera que el comportament del sector exterior sigui similar al del 2018 en aportació al PIB, ja que la desacceleració de les exportacions, per la pitjor conjuntura internacional, serà similar a la de les importacions, fruit del menor creixement de la demanda interna (consum i inversió).

Aquest comportament, però, és força diferent al de l'economia espanyola, on l'aportació al creixement ha estat negativa tant al 2017 com 2018, i es preveu que continuï sent així el 2019.

L'aportació del sector exterior al creixement del PIB és pràcticament nul·la el 2018

Taula 3. Evolució dels indicadors. Sector exterior

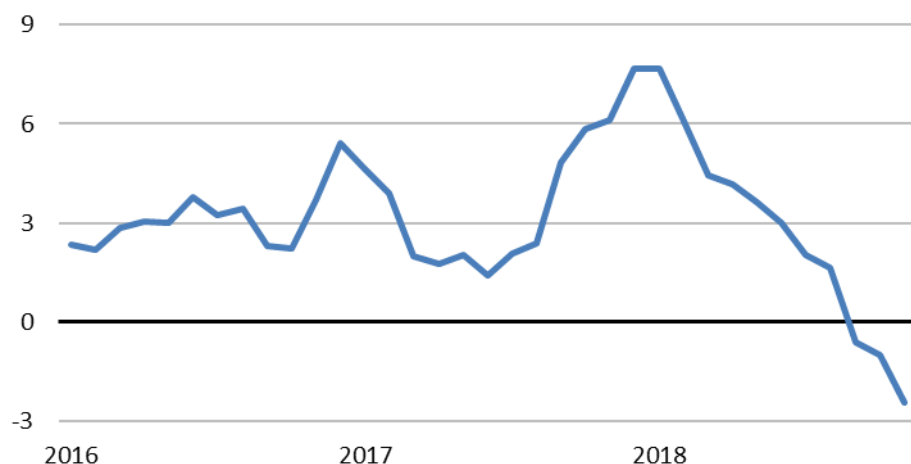
	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Exportacions de béns (milions d'euros)	6.278,5	nov. 18	-6,4%	-1,9%	1,9%
Importacions de béns (milions d'euros)	8.130,9	nov. 18	-2,3%	8,0%	7,2%
Inversió estrangera (milions d'euros)	845,4	3T-18	30,0%	56,7%	-16,8%
Inversió a l'estranger (milions d'euros)	1.452,4	3T-18	899,6%	117,4%	-60,4%

Font: Duanes i Idescat

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 8. Índex de Producció Industrial corregit est. (Taxa var.int., mitjana mòbil 3 mesos)

Font: Idescat i INE

Indústria: el sector on s'observa de manera més clara la desacceleració

Des del punt de vista de l'oferta, el VAB industrial ha protagonitzat la major desacceleració sectorial el 2018. Segons l'avanç publicat per l'Idescat, el VAB a la indústria hauria crescut un 1,4%, força per sota del 4,9% registrat l'any 2017.

Hi ha diversos indicadors que recolzen aquesta progressiva pèrdua de dinamisme al llarg de l'any 2018. Per exemple, l'índex de producció industrial (corregit d'efecte calendari) ha assolit un creixement acumulat fins al mes de novembre (darrera dada disponible) de l'1,4%, gairebé dos punts inferior al creixement interanual de fa un any (3,3%). També l'evolució de la facturació d'energia elèctrica a la indústria mostra una progressiva pèrdua de dinamisme. Així, en el conjunt de l'any 2018

ha acumulat una variació negativa del 7,4%, clarament inferior a la taxa de creixement observada l'any anterior (2,8%). Així mateix, l'ocupació a la indústria ha patit un descens interanual en el darrer trimestre de l'any del 0,5%.

En síntesi, els indicadors de conjuntura són plenament coherents amb una desacceleració en el ritme de creixement del VAB industrial que hauria tancat l'any 2018 amb una taxa per sota del 2%, i es preveu que creixi només un 0,6% el 2019.

Aquesta previsió de desacceleració per al 2019 va en línia amb la caiguda de l'indicador de confiança empresarial que ha obtingut el sector industrial en el primer trimestre.

La indústria és el sector on es produeix una pèrdua més clara de dinamisme

L'ocupació a la indústria cau el quart trimestre i la confiança retrocedeix

Taula 4. Evolució dels indicadors. Indústria

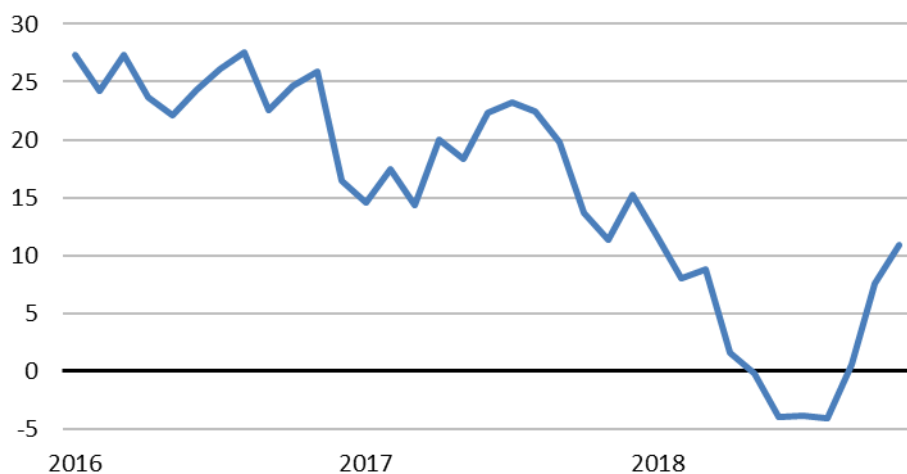
	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de producció industrial (base 2010=100)	114,0	nov. 18	-2,1%	-4,3%	1,6%
Índex de producció industrial corregit (base 2010=100)	112,6	nov. 18	-1,2%	-4,3%	1,4%
Indicador de clima industrial (saldos)	3,7	set. 17	3,3p.p	5,3p.p	3,8p.p
Facturació d'energia elèctrica a la indústria (GWh)	1.146,7	des. 18	-9,8%	-15,6%	-7,4%
Afiliats a la indústria total règims (milers)	483,7	des.18	-0,5%	1,7%	2,6%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any p.p: Variació en punts percentuals

Gràfic 9. Habitatges iniciats

(Taxa variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Idescat

Construcció: continua sent el sector més dinàmic

Després de tres anys de progressiva millora en el ritme de creixement del sector de la construcció, amb taxes de variació del VAB cada cop més altes entre 2015 i 2017, durant el 2018 s'ha tornat a produir una lleugera acceleració en el ritme de creixement.

Així, segons l'avanç publicat per l'Idescat, el creixement del VAB a la construcció el 2018 hauria estat del 4,9%, dues dècimes per sobre de l'increment registrat l'any 2017 (4,7%).

Les dades referides a la creació d'ocupació reafirmen aquest dinamisme. El nombre d'afiliats a la Seguretat Social en el sector registra un increment interanual al

desembre de 2018 del 5,6%, una dada que és fins i tot superior a la registrada un any abans, del 5,3%.

Les dades disponibles d'indicadors d'activitat són també positives. D'una banda, el nombre d'habitatges en construcció ha registrat un creixement acumulat fins al mes de novembre del 10,8%, sent aquest el cinquè any consecutiu en què la taxa d'augment és de dos dígitos. Aquest registre és elevat, tot i que inferior al de fa un any (15,5%).

Per altra banda, la licitació oficial registra una evolució molt positiva per segon any consecutiu, amb un creixement acumulat el 2018 del 34,1% a Catalunya (41% el 2017).

La construcció segueix creixent a taxes elevades i superiors a les de l'any anterior

De cara al 2019 s'espera una lleugera moderació

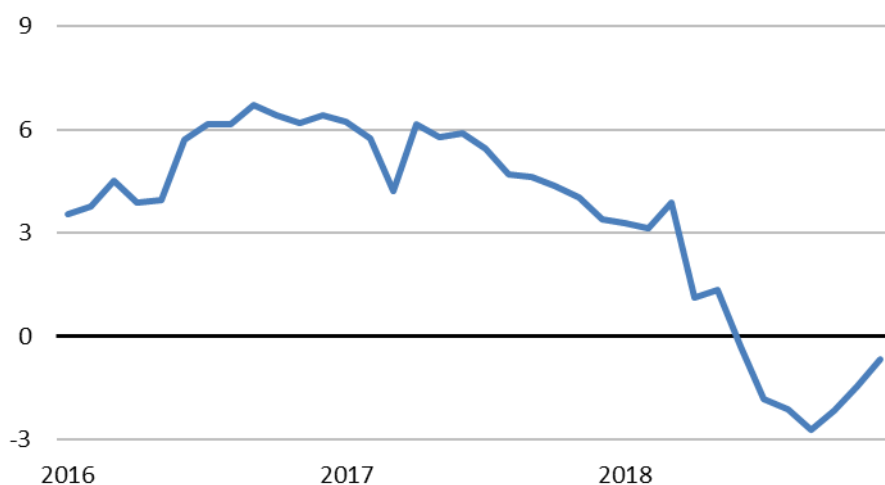
Taula 5. Evolució dels indicadors. Construcció

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Consum de ciment (milers de tones)	154,8	juny 18	-14,0%	-5,3%	-3,7%
Habitatges iniciats (nombre)	1.756	nov. 18	-5,5%	42,2%	10,8%
Habitatges acabats (nombre)	811	nov. 18	66,2%	143,5%	-2,5%
Licitació oficial (milions d'euros)	181,1	des. 18	-28,0%	61,6%	34,1%
Afiliats a la construcció total règims (milers)	200,3	des. 18	-2,1%	5,6%	5,1%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 10. Pernoctacions en establiments hotelers (Taxa var. int., mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Idescat

Serveis: reducció progressiva del ritme de creixement

En relació amb el sector serveis, el primer fet a destacar és que, tal i com ja s'apuntava en informes anteriors, els indicadors assenyalen que al llarg de l'any s'ha produït una certa moderació en el ritme de creixement, però aquesta ha estat més modesta del que inicialment s'havia pronosticat.

L'any 2017 es va produir un increment del VAB al sector serveis del 2,9%, impulsat sobretot per l'activitat comercial i turística. Doncs bé, segons les estimacions publicades per l'Idescat, el 2018 el creixement estimat per al conjunt de l'any hauria estat una dècima superior, del 3%.

Les dades més recents sobre els indicadors de conjuntura dibuixen un escenari que

continua sent positiu. El moviment de passatgers als aeroports ha crescut al llarg de conjunt de l'any un 5,9%, que és un increment molt destacat però per sota de la dada de 2017 (7,7%). La despesa turística total ha crescut un 7,2% fins assolir un màxim històric de 20.606 milions d'euros, malgrat que el nombre de turistes s'ha mantingut estable respecte a l'any anterior.

Tot això implica que el sector serveis, tant pel seu pes com pel fet de que manté un creixement substancial, continua sent el que fa una aportació més elevada a l'increment del PIB. La previsió de cara al 2019 és de desacceleració, fins assolir un creixement en el conjunt de l'any del 2,4%.

El sector serveis es desaccelera, però de manera molt suau

Augmenta la despesa turística malgrat que el nombre de turistes estrangers s'estanca

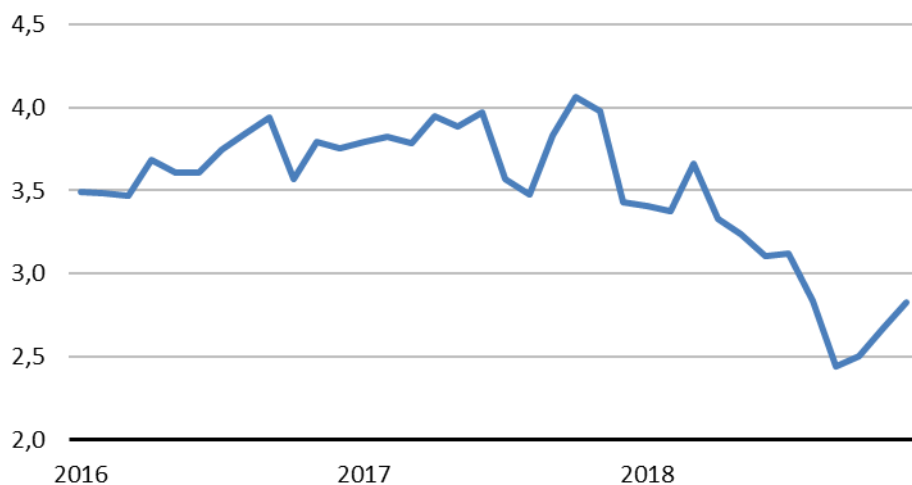
Taula 6. Evolució dels indicadors. Serveis

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Moviment de passatgers als aeroports (milers)	3.540,9	des. 18	1,4%	9,2%	5,9%
Turistes estrangers (milers)	977,2	des. 18	-6,1%	18,9%	0,0%
Pernoctacions en establiments hotelers (milers)	2.372,2	des. 18	-4,9%	13,6%	-0,7%
Ind. d'activitat serveis (IASS) (índex 2010=100)	117,6	nov. 18	-7,1%	5,2%	5,6%
Afiliats als serveis total règims (milers)	2.630,1	des. 18	0,0%	3,2%	3,1%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 11. Afiliats total règims (Taxes variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: MTAS

Mercat laboral: continua la creació de llocs de treball

En el moment de tancar aquest informe es disposa dels resultats de l'EPA del quart trimestre de 2018. Aquestes dades mostren com el mercat de treball ha continuat molt dinàmic fins al final d'any, amb increments acumulats en els quatre trimestres del 6,5% a l'agricultura, 6,1% a la indústria, 1,9% a la construcció i 1,8% al sector serveis. En el conjunt de l'economia el creixement acumulat és del 2,7%, una taxa idèntica a la registrada pel conjunt de l'economia espanyola.

En el mateix sentit, les dades sobre afiliats a la Seguretat Social han continuat creixent a un bon ritme fins al desembre. Si bé és cert que el ritme de creixement ha anat de més a menys al llarg de l'any, també és cert que la taxa interanual al desembre encara és del 3,1%. Si comparem aquesta evolució

amb la del conjunt d'Espanya (3,2%), es constata que, a l'igual que amb les dades de l'EPA, el comportament ha estat molt similar.

La bona marxa del mercat laboral el 2018 es pot constatar també amb l'evolució de l'atur, tot i que durant l'any ha anat perdent intensitat. Segons l'EPA, l'atur s'ha reduït un 5,8% interanual el quart trimestre de l'any, mentre que en els tres primers trimestres de l'any la reducció va ser d'un 16% en mitjana. Així mateix, la taxa d'atur a Catalunya el quart trimestre és de l'11,7%, superior en 1,1 punt a la del trimestre anterior.

Malgrat la desacceleració, la previsió de creixement de l'ocupació per al conjunt de l'any 2019 és encara del 2%, una taxa molt notable.

Creació de llocs de treball a tots els sectors en el conjunt de l'any

El ritme de creació d'ocupació tendeix a moderar-se

Taula 7. Evolució dels indicadors. Mercat laboral

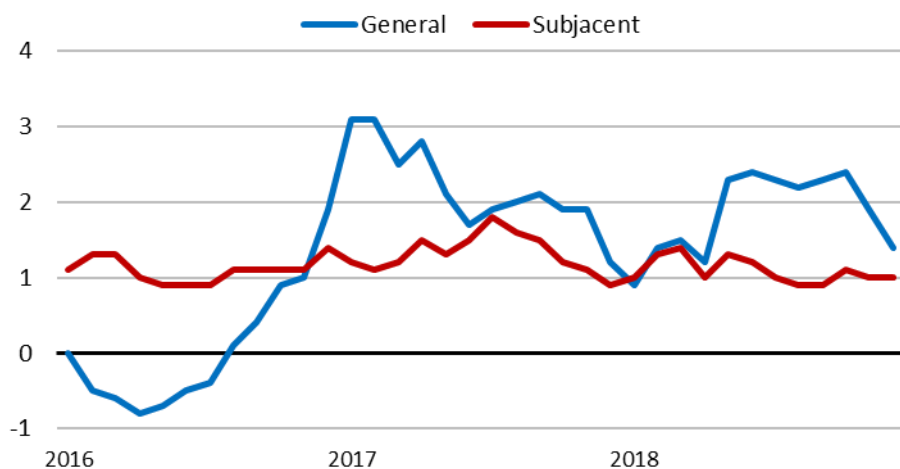
	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Afiliats al total règims (milers)	3.370,5	des. 18	-0,2%	3,1%	3,0%
Atur registrat (milers)	398,4	gen. 19	1,4%	-5,8%	-5,8%
Ocupats (EPA) (milers)	3.391,1	4T-18	-0,1%	2,3%	2,7%
Taxa d'atur (EPA) (percentatge)	11,70	4T-18	-1,1p.p	-0,9p.p	-1,9p.p
Cost laboral per treballador i mes (euros)	2.597,6	3T-18	-7,4%	2,3%	2,1%

Font: Idescat, INE i MTAS

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 12. Índex de preus al consum

(Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

Es preveuen taxes d'inflació el 2019 clarament inferiors a les del 2018

Preus: clara moderació en les taxes d'inflació a final d'any

A l'informe presentat fa tres mesos, es posava l'èmfasi en l'estabilitat de la inflació en valors lleugerament per sobre del 2% des de la meitat de l'any passat. La novetat d'aquest informe és que les darreres dades disponibles mostren que a finals d'any s'ha produït una clara moderació en la taxa d'inflació, de manera que el creixement mitjà anual el 2018 ha estat de l'1,8%. Aquesta taxa continua sent una dècima superior a la dada per al global de l'economia espanyola.

Ara bé, el més destacable en aquests moments és que, en línia amb aquesta moderació dels preus en el tram final de 2018, les previsions per al 2019 assenyalen que continuarà aquest escenari d'inflació baixa. Concretament, i d'acord amb les estimacions pròpies, es preveu una inflació catalana per al conjunt del 2019 se situï en l'1,3%.

Per valorar correctament aquest canvi de tendència, és important tenir en compte que el perfil de la predicció marca una reducció brusca de la taxa d'inflació en el mes de desembre del 2018 amb una inflació interanual de l'1,4% (dada real) i una reducció fins a taxes d'entre l'1,2% i 1,4% en els primers mesos de l'any 2019 (previsió). D'acord amb els càlculs realitzats, tot apunta a una estabilitat de les taxes d'inflació al llarg de l'any 2019, si bé el compliment d'aquestes prediccions dependrà molt de com evolucioni el preu del petroli.

En tot cas, la inflació subjacent, que exclou els components energètics i l'alimentació no elaborada, manté un creixement força baix i estable, al voltant de l'1% al llarg de l'any, assenyalant així que de moment no existeixen pressions sobre la demanda.

La inflació subjacent es manté entorn a l'1% de mitjana el 2018

Taula 8. Evolució dels indicadors. Preus

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de preus al consum (índex 2011=100)	104,9	des. 18	-0,9%	1,4%	1,4%
Índex de preus industrials (índex 2010=100)	103,3	des. 18	0,5%	1,8%	1,8%
Inflació subjacent (índex 2011=100)	103,4	des. 18	0,2%	1,0%	1,0%

Font: Idescat i INE

*Variació des de principis d'any (comparació de la dada amb la de des.17)

Cambra de Comerç
de Barcelona

B Sabadell

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

AQR-Lab

Informe trimestral de conjuntura catalana

Febrer del 2019

© Cambra de Comerç de Barcelona i Laboratori de Transferència d'Anàlisi Quantitativa Regional (AQR-Lab)

Equip de treball

Universitat de Barcelona:

Jordi Suriñach

Ernest Pons

Cambra de Comerç de Barcelona:

Joan Ramon Rovira

Carme Poveda

Sandra Gutiérrez Cubero

Data de tancament: 4 de febrer del 2019